

Jak využít program Evropský sbor solidarity ve vzdělávacích institucích

Staňte se průkopníky v zavádění programů neformálního vzdělávání do systému formálního vzdělávání a vystupujte jako inovativní a moderní instituce, která chce svou práci internacionalizovat.

PODĚKOVÁNÍ

Tato publikace vychází z anglického originálu, který zpracovala chorvatská národní agentura (www.mobilnost.hr/publikacije/international-volunteering-in-educational-institutions/), již tímto děkujeme za poskytnutí publikace a možnost využít ji v českém kontextu.

Dále děkujeme také všem organizacím, které do této publikace přispěly a prezentovaly inspirativní příklady projektů realizovaných s podporou programu Evropský sbor solidarity.

2022
Tým DZS

OBSAH

Úvod 4	Co je Evropský sbor solidarity? 5	Dobrovolnictví 6
Jaké jsou výhody mezinárodního dobrovolnictví ve školách? 6	Dopady mezinárodního dobrovolnictví ve školách – výsledky průzkumu 8	Jaké aktivity může dobrovolník v projektu realizovat? 10
Příklady dobrovolnických projektů v českých vzdělávacích institucích 12	Jak se zapojit do dobrovolnických projektů? 15	Solidární projekty ve vzdělávacích institucích 16
Příklady solidárních projektů v českých vzdělávacích institucích 18	Jak se zapojit do solidárních projektů? 19	Jakou podporu nabízí národní agentury při implementaci programu Evropský sbor solidarity? 20

Úvod

Děkujeme vám, že jste se rozhodli otevřít publikaci „Jak využít program Evropský sbor solidarity ve vzdělávacích institucích“. Jejím cílem je představit vám program Evropský sbor solidarity a možnosti jeho kvalitní implementace ve vzdělávacích institucích, zejména ve školách.

V kontextu programu Evropský sbor solidarity se publikace zabývá zejména aktivitami, které mohou vzdělávací instituce realizovat s dobrovolníky ze zahraničí. Protože se jedná o program neformálního vzdělávání implementovaný do systému formálního vzdělávání, věnujeme se v této části konkrétním návrhům aktivit, které můžete s budoucími dobrovolníky realizovat.

Vzhledem k cílům této publikace uvádíme příklady, jak propojit dobrovolnické a solidární aktivity s prostředím školy a inspiraci v podobě několika úspěšně realizovaných projektů.

Přejeme příjemné čtení a doufáme, že brzy přivítáte mezinárodní dobrovolníky i ve vaší škole!

„Přihlásila jsem se jako dobrovolnice, protože jsem chtěla získat širší pohled na svět, zlepšit své dovednosti a obohatit pracovní zkušenosti.“

Laura, 26 let,
dobrovolnice, Itálie

Co je Evropský sbor solidarity?

Evropský sbor solidarity je program Evropské unie poskytující mladým lidem příležitosti k dobrovolnictví a účasti na projektech, které jsou přínosem pro komunity v celé Evropě.

Posláním Evropského sboru solidarity je sdružovat mladé lidi, aby se mohli podílet na vytváření inkluzivnější společnosti a naučili se reagovat na sociální výzvy. Mladým lidem, kteří chtějí pomáhat, učit se a rozvíjet, nabízí účast na dobrovolnických nebo solidárních projektech inspirujících a posilujících zkušenost.

Mladí lidé se mohou zapojit do různých projektů a aktivit. Ty mohou souviset s veřejnými službami a zahrnovat různé oblasti, jako je vzdělávání, zdraví, sociální integrace a začlenění na trhu práce, přijímání a integrace migrantů a uprchlíků, ochrana životního prostředí či pomoc při přírodních katastrofách.

Program Evropský sbor solidarity zahrnuje tyto typy aktivit:

- **Dobrovolnické projekty** jsou aktivity, jejichž prostřednictvím získávají mladí lidé ve věku 18 až 30 let možnost stát se dobrovolníky v zahraničí nebo v České republice.
- **Solidární projekty** jsou národní aktivity iniciované v místní komunitě týmem minimálně pěti mladých lidí ve věku 18 až 30 let.
- **Dobrovolnické týmy v oblastech s vysokou prioritou** jsou krátkodobé intervence mladých lidí, jež řeší společné evropské výzvy v oblastech politiky každoročně vymezených na úrovni EU.
- **Dobrovolnictví v rámci Evropského dobrovolnického sboru humanitární pomoci** je určeno mladým lidem ve věku 18 až 35 let. Ti poskytují humanitární pomoc na základě potřeb, která se zaměřuje na záchranu života, předcházení lidskému utrpení a jeho zmírňování, na zachování lidské důstojnosti a posílení kapacity a odolnosti zranitelných nebo katastrofami postižených komunit.

Dobrovolnictví

Cílem dobrovolnických projektů je poskytnout mladým lidem příležitost **reagovat na důležité sociální potřeby a formou dobrovolnictví přispívat k posilování komunity, získat** užitečné zkušenosti, dovednosti a kompetence pro svůj osobní, vzdělávací, sociální, občanský a profesní rozvoj, a zlepšit tak svou zaměstnatelnost.

Program poskytuje finanční prostředky na výdaje spojené s realizací aktivit a pobytem dobrovolníků. Konkrétní finanční položky jsou uvedeny v programové příručce daného roku, kterou naleznete na stránkách Domu zahraniční spolupráce.

Jaké jsou výhody mezinárodního dobrovolnictví ve školách?

Zvýšení interkulturních kompetencí mladých lidí

Zapojením mezinárodních dobrovolníků dáváte mladým lidem jedinečnou příležitost setkat se proaktivními vrstevníky ze zahraničí, kteří se rozhodli věnovat část svého času pomoci druhým. Vzhledem k tomu, že mladí lidé vykonávají aktivity společně s mezinárodním dobrovolníkem, zvyšují se jejich interkulturní kompetence i porozumění ostatním, stejně jako povědomí o možnostech výjezdu do zahraničí. Zároveň blíže poznávají jiné kultury a zvyky a mohou je porovnávat se svou kulturou. Tímto způsobem lze dosahovat komplexních výsledků v mnoha průřezových tématech, jako je výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, osobnostní a sociální výchova či multikulturní výchova.

„Čím více škol půjde touto cestou zapojení do programu, tím běžnější bude mezikulturní porozumění a otevřenost pro další generace.“

Zástupci All4kids, z.s.

Zlepšování znalosti cizích jazyků

Mladí lidé i zaměstnanci školy, kteří se do aktivit realizovaných mezinárodními dobrovolníky zapojí a budou s nimi v kontaktu, si zlepší svou znalost cizích jazyků, zejména angličtiny. Dobrovolníci mohou organizovat bezplatné kurzy jazyků, kterými se mluví v zemích jejich původu. Prostřednictvím těchto neformálních kurzů mohou všichni zúčastnění zlepšovat své znalosti některého nového jazyka.

Modernější a dynamičtější pracovní prostředí ve vzdělávacích institucích

Zapojení do mezinárodních projektů může pomoci vytvořit modernější a dynamičtější pracovní prostředí školy. Z řady výzkumů vyplývá, že realizace evropských projektů i dobrovolnictví ve škole napomáhá zlepšení školního klimatu, což zahrnuje vztahy mezi učiteli a mladými, vztahy mezi učiteli v rámci pracovního kolektivu a také kultivuje produktivnější a celkově lepší pracovní atmosféru. Kromě školy samotné může mít mezinárodní dobrovolnictví dopad i na místní komunity, konkrétně na míru porozumění sociální, jazykové a kulturní rozmanitosti, větší přizpůsobivost novým situacím nebo na rozvoj kompetencí lidí zapojených do aktivit prováděných dobrovolníky.

Internacionalizace instituce

Zapojení dobrovolníka do chodu školy může být prvním krokem ke strategii internacionalizace, a to prostřednictvím vybraných zahraničních partnerů, s nimiž budete spolupracovat. Pracovníci školy získají zkušenosti na mezinárodní úrovni, škola bude pracovat na budování kapacit a modernizaci. Taková spolupráce může vést k zapojení školy do dalších evropských projektů či motivovat učitele k zapojení do vzdělávacích programů, jako je Erasmus+.

„Díky zapojení do programu se naše škola zviditelnila jako inovátor a hybatel změn v místní komunitě.“

ředitel školy

Dopady mezinárodního dobrovolnictví ve školách – výsledky průzkumu

Realizace dobrovolnických projektů v předškolních zařízeních a školách v Estonsku

V roce 2013 provedla Estonská národní agentura průzkum s názvem „Vliv neformálního vzdělávání v institucích formálního vzdělávání prostřednictvím realizace projektů Evropská dobrovolná služba“ (předchůdce Evropského sboru solidarity, realizovaná v rámci programu Erasmus+). Do průzkumu se zapojilo jedenáct mateřských škol, čtyři střední školy a dvě další instituce formálního vzdělávání. Dále se zapojilo 20 dobrovolníků, kteří prováděli aktivity ve školách a školkách. Celkem se průzkumu zúčastnilo 85 osob. Přestože se nejedná o reprezentativní vzorek, výsledky leccos naznačují a mohou ukázat trend mezinárodního dobrovolnictví ve školách.

Cílem průzkumu bylo analyzovat výsledky neformálních aktivit dobrovolnictví v systému formálního vzdělávání. Konkrétně se průzkum zaměřil na rozvoj kompetencí pedagogů (význam informovanosti o neformálním vzdělávání, povědomí o dobrovolnictví, povědomí o mezikulturním vzdělávání), dopad projektů na děti a mladé lidi zapojené do aktivit a dopad projektů na dobrovolníky (osobní a sociální rozvoj, zvýšení dovedností, zaměstnatelnost).

Aktivity, které dobrovolníci realizovali, byly ve všech projektech podobné a zahrnovaly podporu učitelů při jejich aktivitách, hry s dětmi (v předškolních zařízeních), organizaci akcí, organizaci exkurzí apod.

Co výsledky průzkumu ukázaly?

Učitelé díky mezinárodním dobrovolníkům rozvinuli své vlastní kompetence.

Zvýšilo se povědomí učitelů o důležitosti neformálního vzdělávání ve školách. Téměř polovina respondentů uvedla, že mezinárodní dobrovolníci zvýšili jejich povědomí o nových (aktivních, interaktivních) metodách vzdělávání. Je důležité poznamenat, že tyto aktivity pokračovaly ve školách i po skončení projektu a odchodu dobrovolníků. Je prokázáno, že učitelé mají větší chuť rozvíjet své vlastní jazykové dovednosti a zvýšila se také jejich kompetence kulturního povědomí, porozumění a tolerance vůči ostatním. Učitelé se také domnívají, že projekty zvýšily jejich zájem o dobrovolnictví.

Dobrovolnické aktivity pozitivně ovlivnily rozvoj dětí a mladých lidí.

Až 90% učitelů považuje vliv dobrovolnictví na děti a mladé lidi za pozitivní, především v oblasti rozšíření obzorů, studia jazyků a seznamování se s novými kulturami. Pozitivní dopad měla i práce dobrovolníků s dětmi a mládeží mimo výuku. Mladí vnímají dobrovolnictví pozitivně a jsou více motivováni učit se cizí jazyky a rozvíjet vlastní komunikační dovednosti.

Mezinárodní dobrovolníci měli pozitivní vliv na organizační úrovni, zejména na lidi, s nimiž byli v přímém kontaktu.

Podle respondentů mělo dobrovolnictví největší dopad na instituci ve formě porozumění kulturní rozmanitosti. Dále se zvýšila spolupráce s dalšími organizacemi v rámci místní komunity. Bylo zdůrazněno, že mezinárodní dobrovolníci napomáhali diverzifikaci aktivit, a největší dopad byl zaznamenán při organizaci kulturních a volnočasových aktivit.

Účast na projektech vedla k rozvoji kompetencí dobrovolníků.

Většina dobrovolníků si osvojila komunikační dovednosti (v mateřském i cizím jazyce), schopnost porozumět lidem s odlišným kulturním zázemím, toleranci, evropské hodnoty. Zaznamenali i lepší porozumění ze strany druhých.

Jaké aktivity může dobrovolník v projektu realizovat?

Je důležité podotknout, že dobrovolníci nemohou své aktivity realizovat sami, ale musejí být pod dohledem zaměstnanců školy. To se týká zejména situace, kdy jsou ve školách realizovány aktivity s dětmi a mladými lidmi.

Organizace událostí

Mezinárodní dobrovolníci mohou pomoci s organizací akcí, které jsou pro školu důležité. Mohou pomoci pro mladé lidi uspořádat festival, přehlídku, výstavu fotografií nebo filmový večer, aby obohatili běžné aktivity školy.

Realizace workshopů na různá témata

Dobrovolníci mohou realizovat workshopy na různá témata, která se týkají například interkulturních specifik, komunikačních dovedností, solidarity, lidských práv, mediální gramotnosti nebo jakéhokoli tématu reagujícího na potřeby mladých lidí ve vaší škole.

Podpora při učení

Mezinárodní dobrovolníci mohou pomoci jak mladým lidem, kteří potřebují více času na zvládnutí určité látky nebo se jí chtějí více věnovat, tak i organizaci při peer-learningu ve škole a společně s mladými lidmi tyto aktivity na denní bázi realizovat.

Organizace humanitárních akcí

Dobrovolníci mohou přispět svými dovednostmi při realizaci humanitárních aktivit v rámci školy. Škola může dobrovolníky zapojit do procesu získávání finanční podpory, materiálních sbírek, zajišťování nezbytností a podpory aktivní účasti.

Realizace aktivit zaměřených na environmentální témata

Mezinárodní dobrovolníci mohou ve škole realizovat různé ekologické činnosti, jako je například návrh a výsadba školní zahrady, péče o rostliny ve škole, sázení léčivých bylin spolu s mladými lidmi nebo vedení workshopů na téma životního prostředí a udržitelnosti. Společně s mladými lidmi lze také zahájit akce na sběr papíru či realizovat aktivity zaměřené na úklid okolí školy a třídění odpadu.

Propojení škol s místní komunitou a institucemi

Dobrovolníci mohou společně s mladými lidmi navštěvovat různé instituce a realizovat projekty v rámci místní komunity. Ty mohou zahrnovat návštěvy domovů pro seniory (mezigenerační solidarita), návštěvy knihoven (vedení mladých lidí ke čtení), návštěvy rehabilitačních center (zvyšování povědomí o inkluzi a diverzitě), návštěvy pobytových středisek pro uprchlíky nebo spolupráci s organizacemi a institucemi občanské společnosti.

Organizace mimoškolních aktivit pro mladé lidi

V závislosti na potřebách mladých může dobrovolník pomoci s organizováním různých mimoškolních aktivit, jako jsou sportovní činnosti, tematické workshopy (např. kreativní dílny, práce na počítači, fotografování, vaření), konverzace na důležité téma či informování o možnostech dobrovolnictví.

Realizace jazykových workshopů

Dobrovolníci pocházejí z různých zemí a dobře znají svůj mateřský jazyk. Jednou z možných aktivit je založení jazykového klubu, ve kterém by se mladí lidé průběžně neformální cestou učili některý cizí jazyk, a zdokonalovali si tak své komunikační kompetence.

Výčet aktivit je nepřehledný a záleží na škole samotné. Program podporuje iniciativu a podnikavost mezinárodních dobrovolníků s cílem navrhnout společně vhodné aktivity.

Příklady dobrovolnických projektů v českých vzdělávacích institucích

Základní a Střední škola Donum Felix

Do jakých aktivit byli dobrovolníci ve škole zapojeni?

Dobrovolníci se účastnili aktivit školy a měli přitom možnost objevovat a rozvíjet své talenty a směřování. V rámci vlastních aktivit v oblastech svého zájmu pak poskytovali školní komunitě příležitosti pro neformální vzdělávání. **Přinášeli znalosti své země a kultury i svůj jazyk.** Účastnili se demokratických procesů ve škole včetně rozhodování na Shromáždění školy nebo mediací, do kterých rovněž přinášeli své názory a argumenty. Naši dobrovolníci se účastnili především uměleckých nebo sportovních aktivit, některé zase zajímala i práce v naší dílně.

Kdo se dobrovolníkům během projektu věnoval?

Jako první je vždy k dispozici koordinátor, se kterým dobrovolníci komunikují již před příjezdem, ve škole pak mentor. Dobrovolníci mají podporu od členů komunity školy, například byl vždy po ruce někdo, kdo je v případě potřeby připraven překládat – a to nejen z řad učitelů, ale především z řad dětí a studentů. **Komunita tak mimo jiné posiluje kulturu vzájemné pomoci.**

Jak zkušenost s dobrovolnickými projekty obohatila školu?

Prostředí demokratické školy vytváří podmínky pro přirozenou inkluzi na všech úrovních, včetně kulturních odlišností. Dobrovolníci jsou integrační součástí

komunity školy a přinášejí unikátní zkušenosti i jiné pohledy a kulturu, stejně jako rozšiřují nabídku aktivit neformálního vzdělávání. To se ukázalo jako velice významné při kultivaci inspirativního prostředí školy a jeho aktivit založených na zkušenosti a diskusi. Naše škola klade důraz na rozvoj sociálních a komunikačních kompetencí. Komunikace v rámci různých kultur je přínosná pro všechny zúčastněné, přirozeným vedlejším efektem je pak i podpora komunikačních a jazykových kompetencí všech zúčastněných. **Některé aktivity dobrovolníků měly přesah i do místní komunity, což také významně napomohlo posilování dobrého jména školy v regionu.**

„Svět práce stále více vyžaduje, aby absolventi škol měli kompetence řešit situace v reálném životě, a to lze zajistit právě propojením formálního a neformálního vzdělávání.“

zástupci Základní a Střední školy Donum Felix

Západočeská univerzita v Plzni – Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem v Plzni

Do jakých aktivit byli dobrovolníci ve škole zapojeni?

Dobrovolníci pořádají vlastní semináře a setkání, pracují s grafickými programy, jsou kreativní v oblasti výroby propagačních materiálů a předmětů. Dobrovolníci v partnerských mateřských školách jsou zase součástí pedagogického sboru, a tím pádem poznávají denní režim u těch nejmenších. Dobrovolníci se mohou taktéž podílet na hodinách jazykových konverzací ve vybrané partnerské střední škole ve městě.

Jaké vnímáte výhody propojení formálního a neformálního vzdělávání?

Možnost neformálního vzdělání posouvá dobrovolníky kupředu v osobní rovině. Získávají jazykové kompetence, osvojují si umění jednat s lidmi, učí se toleranci a diverznímu pohledu na své okolí. Dobrovolní-

kům z Německa dává dobrovolnická zkušenost ve správně vybraném dobrovolnickém projektu větší šance na následné přijetí na vysokou školu.

Jak zkušenost s dobrovolnickými projekty obohatila školu?

Dobrovolnické projekty souzní s filozofií vysokoškolského institutu, vzdělávat a být dále vzděláván. **Mladí lidé přicházejí s novou dávkou nové energie, nadšením po poznání a chutí zapojovat se do všech aktivit.** Kolektiv zaměstnanců organizace to vítá a užívá si multikulturní a generační pestrosti. Velmi dobrou zkušenost s přítomností dobrovolníka má i partnerská organizace Mateřská škola Kids Company v Praze, kdy se **dobrovolnice rozhodla zůstat i nadále v České republice** a stala se součástí mezinárodního pedagogického sboru.

Anglická outdoorová školka – All4kids, z.s.

Co bylo cílem zapojení do dobrovolnických projektů?

Cílem našeho zapojení do dobrovolnických projektů je obohacení mezinárodní dimenze programu našich anglických outdoorových školek. Každý dobrovolník přináší něco nového, **prezentuje dětem svou kulturu a je pro ně inspirací**, proč je dobré se umět domluvit cizím jazykem s lidmi z jiných zemí. A také že je naprosto přirozené potkávat se s lidmi s různými odlišnými kulturami a respektovat třeba i vzájemné odlišnosti.

Do jakých aktivit byli dobrovolníci ve školce zapojeni?

Dobrovolníci se plně zapojují do běžného provozu. Přichází s vlastními nápady na jednotlivé aktivity, hry a různé miniprojekty, podle vlastních preferencí vedou bloky činností zaměřené například na cvičení, ekologii či třeba fyzikální experimenty. **Mluví s dětmi o své zemi a kultuře**, představují jim svá národní jídla, učí základní slovíčka svého jazyka.

Kdo se dobrovolníkům během projektu věnoval?

Jelikož jsme malý spolek provozující dvě nízkokapacitní školky, v kontaktu s dobrovolníky je u nás doslova každý člen týmu. Vedení spolku řeší organizační a finanční aspekty projektu, komunikuje s dobrovolníky ve fázi přípravy i během pobytu především o praktických náležitostech. V každé školce mají dobrovolníci jako svého průvodce vedoucí učitelku, se kterou jsou v každodenním kontaktu, plánují jednotlivé aktivity, sdílejí dojmy a nápady. **Dobrovolníci jsou bráni jako rovnocenní členové týmu, stejně jako učitelé i stážisté.** Kromě kole-

gů, se kterými vždy udržují velmi neformální vztahy i ve volném čase, mají dobrovolníci přidělené mentory, kteří stojí vně prostředí školky a jsou jim průvodci v novém městě, seznamují je se svými přáteli apod.

Jak zkušenost s dobrovolnickými projekty obohatila školku?

Ve všech svých aktivitách se zaměřujeme na vzdělávání a výchovu k mezikulturnímu porozumění, proto je pro nás mezinárodní spolupráce stěžejním aspektem fungování. Náš tým je mezinárodní, naši učitelé a spolupracovníci pocházejí z různých zemí a kulturních prostředí. Každý další dobrovolník, stážista či zahraniční partner obohacuje naše aktivity, přináší nové podněty a nápady. **Pro děti se tak setkávání s lidmi z různých zemí, hovořícími různými jazyky stalo naprosto přirozeným. V rámci vzdělávání to považujeme za velké přispění v boji proti rasismu a intoleranci**, které jsou v současné době v České republice aktuálními tématy.

„Po mnoha letech těchto aktivit můžeme zřetelně sledovat dopad na děti zapojené v našich dobrovolnických projektech, jakož i na jejich rodiny, pro které je nyní zcela přirozené a běžné znát se s lidmi z celého světa, porozumět se s nimi, zajímat se o jejich odlišnosti a respektovat je.“

zástupci All4kids, z.s.

Jak se zapojit do dobrovolnických projektů?

1. Seznamte se s příručkou programu Evropský sbor solidarity, případně se přihlaste na některý z informačních seminářů pořádaných Domem zahraniční spolupráce.

3. Požádejte o značku kvality (tzv. Quality Label), která je nezbytností k tomu, aby mohly organizace žádat o grantové prostředky pro realizaci **dobrovolnických projektů**. Proces získání Quality Label trvá přibližně osm týdnů a žádosti lze podávat kdykoli během roku.

5. Najděte dobrovolníky. Inzerát pro hledání dobrovolníků zveřejníte na portálu Evropského sboru solidarity, kde mají své profily zájemci o dobrovolnictví. K oslovení zájemců je vhodné využít také sociální sítě.

7. Zhodnoťte výsledky projektu a podejte závěrečnou zprávu. Závěrečná zpráva je nástrojem k vyúčtování celého projektu. Účastníkům vystavte Youthpass certifikát.

2. Vytvořte si účet EU Login pro přístup k IT nástrojům a platformám Evropské komise a poté zaregistrujte svou instituci na **portálu ORS** (ORS – Online Registration System), abyste získali jedinečné identifikační číslo organizace (**OID**).

4. Podejte žádost o grant. Termíny pro podávání žádostí na každý rok si můžete ověřit na webových stránkách Domu zahraniční spolupráce.

6. Realizujte svůj projekt. Spolu s dobrovolníky provedte aktivity, podporujte je při procesu vzdělávání a uvědomování si nově získaných kompetencí pomocí Youthpass. Nedílnou součástí realizace projektu je zajišťování viditelnosti financování a propagování nejen projektu, ale i programu.

8. Zůstaňte aktivní a dále sdílejte svou dobrou praxi!

Solidární projekty ve vzdělávacích institucích

Dalším typem aktivity, který Evropský sbor solidarity nabízí, jsou solidární projekty. Solidární projekt iniciuje, připravuje a realizuje skupina alespoň pěti mladých lidí ve věku 18–30 let. Mladí lidé projeví solidaritu tím, že se rozhodnou reagovat na problémy a výzvy ve svém okolí, a chtějí tak přispět k pozitivní změně. Projekt má jasně určené téma a aktivity, které vedou k naplnění stanovených cílů. Je nezbytné, aby měl solidární projekt spolu s řešením místních výzev rovněž přidanou evropskou hodnotu a zabýval se prioritami programu.

Propojení solidárních projektů a prostředí školy může mít různé podoby. Pokud realizační tým tvoří mladí lidé z dané školy, může škola fungovat jako zastřešující organizace (je příjemcem grantu, pomáhá týmu s administrativními úkony atd.). Realizační tým ale mohou tvořit také mladí aktivní učitelé, kteří chtějí začít s evropskými programy na škole.

Proč podporovat solidární projekty ve vaší škole?

- motivaci mladých lidí k aktivnímu zapojení ve veřejném životě,
- propojení formálního a neformálního vzdělávání v praxi a zpestření výuky,
- pozitivní dopad na mladé lidi realizující projekt, ale také na zvolenou cílovou skupinu a okolí,
- zvýšení prestiže vaší školy díky zapojení do evropských programů,
- získání finančních prostředků na podporu vybraného tématu,
- získání zkušeností v projektovém řízení.

Solidární projekt může navazovat na vybraný předmět a cílit jak na mladé lidi a učitele, tak i na další skupiny mimo školu. Pro školy, které se věnují **výuce projektového řízení**, mohou solidární projekty představovat **příležitost k propojení vyučované teorie s praxí**. Vyučující mohou s žádostí pracovat v rámci výuky. Mladí lidé tak získají možnost pracovat na projektovém záměru, který může být následně finančně podpořen a zrealizován. Tato možnost může pro mladé představovat motivaci pro intenzivnější zapojení do výuky.

Realizační tým má možnost využít podpory kouče, což může být např. učitel, pracovník s mládeží či odborník zvoleného tématu. Kouč podporuje realizační tým v průběhu jednotlivých fází projektu, při procesu učení anebo při hodnocení dosažených cílů.

Účast mladých lidí na solidárním projektu představuje důležitou zkušenost s **neformálním vzděláváním**, která posiluje smysl pro iniciativu, aktivní občanství a samostatnost. Často jde o první zkušenost s realizací projektu, o první možnost, jak zavést nápad do praxe. Mladí lidé se bě-

hem realizace potýkají s nečekanými situacemi, zkoušejí inovativní opatření, a rozvíjejí tak své schopnosti. Realizátoři také získají cenné zkušenosti s týmovou prací, projektovým řízením nebo si vyzkouší propagaci projektu na sociálních sítích a oslovení potenciálních účastníků aktivit.

Jak může solidární projekt vypadat?

- Osvětová kampaň pro mladé lidi a rodiče na téma životní prostředí,
- pořádání volnočasových aktivit pro děti ze znevýhodněného prostředí,
- realizace workshopů pro mladé lidi rozvíjející jejich digitální dovednosti,
- propojení aktivit školy s domovem pro seniory nebo místní neziskovou organizací,
- aktivity podporující zdravý životní styl, jazykové kompetence, vnímání kulturních odlišností aj.

Příklady solidárních projektů v českých vzdělávacích institucích

Nestůjte a pomozte!

(Střední zdravotnická škola Evangelické akademie) → Rozvoj dovedností

Projekt si kladl za cíl odbourat strach a předsudky z poskytnutí první pomoci v situacích, jako jsou autonehody či epileptické záchvaty. Realizátoři pomocí workshopů zvyšovali povědomí a znalosti široké veřejnosti a napomohli tak účastníkům, aby se v takových situacích cítili sebejistěji.

Diskutováním ke kritickému myšlení a porozumění

(Agora CE o.p.s.)

Projekt usiloval o rozvoj dovedností mladých lidí ze škol Ústeckého kraje v oblastech práce s informacemi, především v oblasti dezinformací a manipulace. Cílem projektu bylo prostřednictvím vzdělávacích programů zahrnující debaty na kontroverzní témata zabránit mladým lidem v rozvoji předsudků a nesnášenlivosti.

Právo přeje připraveným

(Zapni) → Rozvoj dovedností

Projekt byl realizovaný mladými lidmi z právnické fakulty, kteří se rozhodli předat cenné informace mladým lidem v oblasti právních situací. Realizátoři se zaměřili i na děti z dětských domovů, protože právě ty mají k informacím horší přístup. Tématem workshopů bylo např. spotřebitelské či pracovní právo.

Košě na třídění odpad na gymnáziu v Krnově

(Eliška Šťastná)

Cílem projektu bylo umožnit mladým lidem z gymnázia v Krnově snazší třídění papíru, plastu a směsného odpadu umístěním košů na třídění odpadu ve všech třídách, kabinetech a šatnách. Snahou projektu bylo motivovat mladé lidi ke změně životního stylu a vzdělát je v ekologii, například prostřednictvím infografik, nástěnek ve školách, nákupem knih či soutěžemi o základních faktech o třídění odpadu.

Jak se zapojit do solidárních projektů?

1. Seznamte se s příručkou programu

Evropský sbor solidarity, případně se přihlaste na některý z informačních seminářů pravidelně pořádaných Domem zahraniční spolupráce.

3. Podejte žádost o grant.

Solidární projekt může realizovat neformální skupina mladých lidí ve věku 18 až 30 let samostatně či s podporou zastřešující organizace. Termíny pro podávání žádostí na každý rok si můžete ověřit na webových stránkách Domu zahraniční spolupráce.

5. Zaznamenávejte si získané kompetence pomocí Youthpass a následně získajte Youthpass certifikát.

7. Zůstaňte aktivní a dále sdílejte svou dobrou praxi!

2. Vytvořte si účet EU Login

pro přístup k IT nástrojům a platformám Evropské komise a poté zaregistrujte svou instituci či neformální skupinu na **portálu ORS** (Online Registration System), abyste získali jedinečné identifikační číslo **OID**.

4. Realizujte svůj projekt.

Na realizaci solidárního projektu se musí podílet všichni členové realizačního týmu. Pro podporu členů týmu v procesu učení je možné využít kouče. Nedílnou součástí realizace projektu je zajišťování viditelnosti financování a propagování nejen projektu, ale i programu.

6. Zhodnoťte výsledky projektu a podejte závěrečnou zprávu. Závěrečná zpráva je nástrojem k vyúčtování celého projektu.

Jak využít program Evropský sbor solidarity ve vzdělávacích institucích

Vydal Dům zahraniční spolupráce
v roce 2022
dzs.cz

Grafický design: orange5 creative studio, s. r. o.
Ilustrace: Jakub Mikuláščík
Tisk: AF BKK, s. r. o.
Náklad: 300 ks

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor. Sdělení nereprezentuje názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jeho obsahem. Spolufinancováno z programu Evropské unie Evropský sbor solidarity a z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

ISBN: 978-80-88432-21-0
978-80-88432-22-7 online pdf

Dům zahraniční spolupráce (DZS)

Na Poříčí 1035/4
110 00 Prague 1

+420 221 850 100

info@dzs.cz

dzs.cz

sborsolidarity.cz

Facebook

www.facebook.com/dumzahranicnispoluprace
www.facebook.com/mladezvakci/

Instagram

www.instagram.com/dzs_cz

Twitter

twitter.com/dzs_cz

LinkedIn

www.linkedin.com/company/dzs_cz

YouTube

bit.ly/DZStube

